

BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGI

Veli Bülteni

Bireysel Farklılıklara Saygı

Dünya çeşitli kültürlerin, ırk ve etnik kökenden insanların, farklı diller konuşarak bir arada yaşadığı büyük bir topluluktur. Bu toplulukta birbirinden çok farklı özelliklere sahip insanların uyum içinde yaşayabilmesi için bir uzlaşma kültürü oluşturulmalıdır. 'Farklılıklara saygı' göstermenin öğrenilmesini gerektirmektedir.

Farklı özelliklere sahip grupların bir arada sorunsuz yaşamalarını engelleyen en önemli etkenlerden biri önyargılar ve ayrımcılıktır. İnsanlar ırk, din, etnik köken, cinsiyet, dış görünüş vb. özelliklere göre kişileri gruplara ayırmayı, kendilerine benzemeyeni sevmemeyi ve hatta nefret etmeyi çoğunlukla ebeveynlerinden, diğer yetişkinlerden ve akran gruplarından öğrenirler.

Büyükler bilinçli ya da bilinçsiz olarak çocuklara kendi kalıplaşmış tutumlarını aktarırlar. Bazen de farklı gruplara karşı gösterdikleri davranışlar çocuklar tarafından örnek alınır. Çocukların kalıplaşmış tutum kazanmalarına neden olan bir etmen de kitle iletişim araçlarıdır. Televizyon programlarında, filmlerde, belli ırkların ya da toplumların sürekli tembel, şiddet tarafları vb. gösterilmesi çocukların bu toplumlara karşı olumsuz tutum geliştirmelerine neden olur.

Erken çocukluk döneminde çocuklar, çatışma, kızgınlık gibi hislerle şiddetten uzak bir şekilde başa çıkmak yerine farklılıklara saygı göstermemenin kabul edilebilir bir tepki olduğunu öğrenmeye daha yatkındırlar. Çocuğun farklılıklara karşı olumsuz tutumlara sahip çevresinden etkilenmemesi, farklılıklara ön yargıyla değil de hoşgörülle yaklaşabilmesi için 'Farklılıklara Saygı' konusunda bilgi sahibi olması gerekir.

Farklılıklara saygı eğitiminin temelini bireyin kendisini ve çevresindeki diğer kişileri tanıması oluşturur.

Bireylerin özellikleri açısından birbirlerinden farklı olması doğaldır fakat bu farklılıkların kaynağı hakkında yeterli bilgiye sahip olunmadığı zaman önyargılar oluşabilir.

Çocuğun kendini ve diğerlerini tanıma çalışmalarında mümkün olduğu kadar bireysel farklılıklara ve aile kültüründe gözlenen çeşitliliğe yer vermek önemlidir.

FARKLILIKLARA SAYGI DUYAN BİR BİREY YETİŞTİRMEK İSTİYORSANIZ...

Kendinizi, hem kendi kimliğinizle hem de kendi kültürünüzle ilgili bilinçlendirin. Şu soruları kendinize sormanız yararlı olacaktır:

- Ait olduğum kültür, inançlarımı, amaçlarımı, çocuklarla kurmuş olduğum ilişkileri nasıl etkiledi?
- Kendimi ve ait olduğum kültürdeki insanları nasıl buluyorum?
- Ben hangi yanlış bilgileri, klişeleri ve önyargıları öğrendim?

Önyargı ve ayrımcılık problemini dile getiren tartışmaları açmak konusunda girişimci olun. Çocuğunuza seyirci kalmamak, diğerleriyle beraber değişiklikler yaratma cesaret ve özgüvenine sahip olma konusunda örnek olun.

Çocuklarınızla olan konuşmalarınızda genelleyen “biz” ya da “yapılır, edilir” vb. ile kurulan cümlelerden kaçınin. “Biz böyle yapıyoruz” ya da “böyle yapılır” yerine “ben bunu böyle yapıyorum” ya da “biz bizim evde böyle yapıyoruz, siz belki farklı yapıyorsunuzdur, ikisi de geçerli” cümleleri daha uygun olur.

Her farklılıkta insanların benzerliklerini bulun. “Her insan güler, ağlar, yemek yer, çalışır, oynar, çünkü insanız. Ama bunları yapma ve uygulama biçimlerimiz farklıdır. Bu uygulamaların diğerinden daha iyi olan tek yolu yoktur.

”Hepsi insanların ihtiyaçlarını karşılar.” açıklaması yapılabilir.

FARKLILIKLARA SAYGI DUYAN BİR BİREY YETİŞTİRMEK İSTİYORSANIZ...

Çocuklarınıza okuma kitabı seçerken, onların çeşitlilikler ve farklılıklar hakkında bilinçlendirilmesine dikkat etmeniz önemlidir. Farklı hayat şartlarını ve farklı grupların aynı olaylarda nasıl davrandıklarını sergileyen kitaplar seçmek yararlı olacaktır.

BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGI DUYARSAK ÇOCUKLARDA;

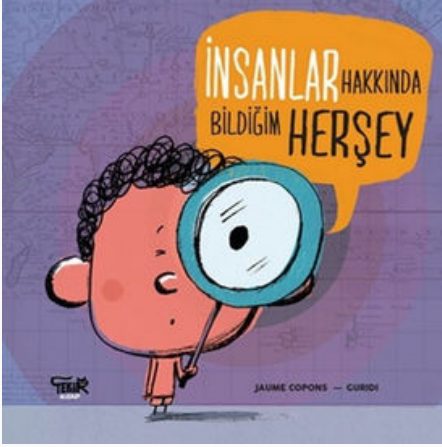
- “Farklılıklara Saygı” kavramıyla ilgili bilinç gelişir.
- Farklılıkların zenginliklerimiz olduğu bilincini geliştir.
- Her çocuğun çeşitli geçmişlerden gelen insanlarla rahatça ve empati göstererek etkileşime girmesi kolaylaşır.
- Ayrımcılık karşısında her çocuğun kendisini ya da başkasını koruma becerileri güçlenir.

Hangi çiçek, diğerini “sarı açtı” diye ayıplar?
Hangi kuş, “farklı ötünce” diğerine yasak koyar?
Derisinden, dilinden ötürü öldürülüyor insanlar.
Ah insanlar!
Her şeyi bulup kendini bulamayanlar...

Charles Bukowski

KİTAP ÖNERİLERİ

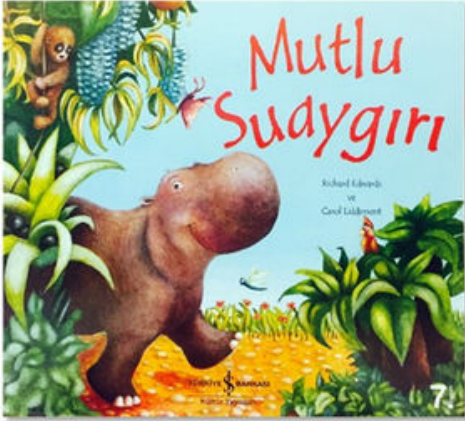
İnsanlar Hakkında Bildiğim Herşey
Yazar: Jaume Copons
Çevirmen: Mehmet Çilingir
Yayinevi: Tekir Kitap

Müziyen İnek Sırma
Yazar: Geoffroy De Pennart
Yayinevi: Kır Çiçeği Yayınları

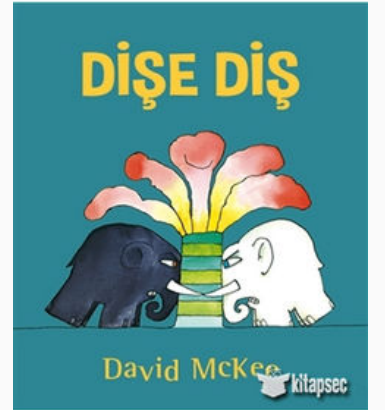
Fil Kadar Narin Fare Gibi Güçlü
Rachel Bisseuil **FİNAL KÜLTÜR**
SANAT YAYINLARI

Mutlu Suaygırı
Yazar: Richard Edwards
Yayinevi: İş Bankası Kültür Yayınları

Mavi Kurtlar Kenti
Yazar: Marco Viale
Resimleyen: Marco Viale
Yayinevi: Çınar Yayınları

Dişe Diş
Yazar: David McKee
Uçanbalık Yayıncılık

KAYNAKÇA

https://ibrahimkursungozram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/26/14/967447/dosyalar/2021_10/15110000_BIREYSEL-FARKLILIKLARA-SAYGI-ILE-ILGILI-CALISILABILECEK-HIKAYE-KITAPLARI.docx
<https://kirikkale.meb.gov.tr/www/gorsel-icerikli-asagidaki-linklerde-yer-almaktadir/icerik/2421>
https://kirikkale.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_10/18113745_23-BFS_ORTAOKUL_VELY_BROYURU.pdf